

APROBAT

Consiliu Administrație în data de 21.09.2026

Președinte Consiliu Administrație

Dr. Ing. Radu MIHALACHE



CODUL DE ETICĂ ÎN CERCETARE ȘI PUBLICAREA REZULTATELOR CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
al Institutului Național de Cercetare Dezvoltare Turbomotoare - COMOTI București

2026

CUPRINS

CAPITOLUL I	Domeniul de aplicare și principii generale	3
CAPITOLUL II.	Monitorizarea și controlul aplicării normelor	4
CAPITOLUL III	Norme generale de etică și deontologie profesională	6
CAPITOLUL IV	Răspunderea pentru nerespectarea normelor de etică	11
CAPITOLUL V	Dispoziții tranzitorii și finale	13

Capitolul I – Domeniul de aplicare și principii generale

Art. 1 Prezentul cod este elaborat în baza Codului național aprobat prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 6.886 din 10 decembrie 2025, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1187 din 23 decembrie 2025, coroborat cu prevederile specifice organizării INCD Turbomotoare - COMOTI.

Art. 2 (1) Prezentul Cod reglementează cadrul general privind principiile și normele de bună conduită în activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare (CDI) din cadrul Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare Turbomotoare - COMOTI București (denumit în continuare Institutul).

(2) Prevederile prezentului cod sunt obligatorii pentru toate categoriile de personal de CDI din cadrul Institutului, astfel cum sunt acestea definite și prevăzute în Legea nr. 183/2024 privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare.

(3) Institutul își desfășoară activitatea CDI în conformitate cu prevederile Hotărârii de înființare H.G. nr. 1226/1996 și ale Regulamentului de organizare și funcționare aprobat prin H.G. nr. 1462/2004.

(4) Consiliul Științific al Institutului își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Regulamentului propriu de organizare și funcționare aprobat de către Consiliul de Administrație al Institutului în data de 16.12.2024, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3 (1) Prezentul cod are drept scop creșterea calității în procesul de cercetare, precum și consolidarea unui climat de încredere și respect la nivelul Institutului, furnizând principii și valori pe baza cărora se stabilesc modele de comportament adecvat, etic și responsabil, de coeziune și de valorizare a potențialului comunității CDI.

(2) Responsabilitatea și obligativitatea respectării normelor de bună conduită în activitatea CDI revin tuturor membrilor comunității CDI din cadrul Institutului.

Art. 4 Principiile aplicabile bunei conduite în activitatea CDI în cadrul Institutului sunt:

- a) principiul libertății;
- b) principiul echității;
- c) principiul nediscriminării și egalității de șanse;
- d) principiul transparenței;
- e) principiul integrității morale și profesionale;
- f) principiul dreptului la apărare;

- g) principiul independenței față de orice influență morală, științifică, religioasă, politică, economică sau de altă natură în activitatea de CDI;
- h) principiul respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității de cercetare;
- i) principiul responsabilității morale, sociale și profesionale;
- j) principiul imparțialității și al obiectivității.

Art. 5 În sensul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) rezultate ale cercetării – orice idei, texte scrise sau prezentate oral, argumente, date, ipoteze, reprezentări vizuale sau auditive, formule, algoritmi, demonstrații, secvențe de program de calculator, sistematizări, tabele, figuri, desene tehnice sau de concept, planuri, secvențe de operații tehnologice, modele, prototipuri și altele asemenea, rezultate dintr-un studiu sau proces de cercetare desfășurat în cadrul Institutului;
- b) coautor al unei publicații – orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice care a adus o contribuție intelectuală în mod semnificativ la studiul sau publicația în cauză;
- c) confecționarea de rezultate sau date (fabricarea) – raportarea de rezultate sau date fictive, crearea din imaginație a unor date care nu au fost măsurate, înregistrate sau obținute ca urmare a unei activități CDI reale;
- d) falsificarea de rezultate sau date – raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite, manipularea reprezentărilor, imaginilor sau a ilustrațiilor, alterarea aparatului experimental ori numeric, sau modificarea / omiterea fără justificare a echipamentelor, instrumentelor sau proceselor implicate în achiziția de date pentru a obține datele dorite fără a le raporta, în scopul denaturării adevărului științific;
- e) plagiat – prezentarea de cercetare, dezvoltare și inovare drept creație sau contribuție științifică pretins personală într-o operă scrisă, inclusiv în format electronic, sau prezentată public oral în cadrul unei manifestări științifice, a unor texte, idei, demonstrații, date, teorii, rezultate sau metode științifice preluate din opere scrise ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere explicită la sursele originale;
- f) autoplăgiat (reciclarea rezultatelor) – republicarea unor părți substanțiale din propriile publicații anterioare, inclusiv traduceri, prezentate ca originale, fără a indica în mod corespunzător sau a cita originalul.

Capitolul II – Monitorizarea și controlul aplicării normelor de bună conduită în activitatea CDI

Art. 6 (1) Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării (CNECSDTI) urmărește aplicarea și respectarea dispozițiilor legale referitoare la

normele de bună conduită în activitatea CDI de către Institut și personalul acestuia. CNECSDTI analizează cazurile referitoare la încălcarea acestor norme în urma sesizărilor sau prin autosesizare și emite hotărâri conform legii.

(2) CNECSDTI monitorizează și verifică activitatea Comisiei de Etică din cadrul Institutului.

Art. 7 (1) La nivelul Institutului funcționează Comisia de Etică în CDI, constituită prin Hotărâre a Consiliului Științific și validată prin decizie a Directorului General, cu un mandat de 4 ani.

(2) Comisia de Etică în CDI acționează complet independent față de orice altă structură administrativă sau persoană din cadrul conducerii executive sau operaționale a Institutului.

(3) În conformitate cu regimul legal al incompatibilităților, din Comisia de Etică nu pot face parte persoane care ocupă funcții de management sau conducere executivă în cadrul Institutului (Director General, Director Științific, Director Economic, Director Tehnic, Director de Calitate, membri ai Comitetului de Direcție sau ai Consiliului de Administrație).

(4) Suplimentar față de prevederile Regulamentului-cadru aprobat prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.665/2026, din Comisia de etică a INCD Turbomotoare - COMOTI nu pot face parte decât persoane care dețin gradul de Cercetător Științific gradele I sau II, Inginer de Cercetare Senior, sau care optează pentru păstrarea gradului de Inginer de Dezvoltare Tehnologică gradele I sau II, în condițiile Legii 183/2024. Condiția nu se aplică retroactiv, membrilor Comisiei de Etică al căror mandat este curent.

Art. 8. Organizarea și funcționarea Comisiei de Etică în CDI de la nivelul Institutului se realizează în conformitate cu Regulamentul-cadru aprobat prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.665/2026, coroborat cu procedurile interne stabilite de Consiliul Științific.

Art. 9. Comisia de Etică în CDI din cadrul Institutului este constituită în scopul prevenirii și eliminării faptelor care pot genera elemente sau practici lipsite de etică. Aceasta analizează sesizările cu privire la săvârșirea faptelor ce pot constitui abateri de la buna conduită în baza unor sesizări înregistrate sau prin autosesizare.

Art. 10 Încălcările normelor de bună conduită în activitatea CDI se verifică de Comisia de Etică. Orice persoană fizică sau juridică poate sesiza Comisia de Etică din cadrul Institutului. Sesizarea se face în scris sau online și se înregistrează oficial la registratura generală a Institutului, prin secretariat sau prin e-mail oficial.

Art. 11 (1) Pentru a fi admisibile, sesizările adresate Comisiei de Etică a Institutului trebuie să conțină în mod cumulativ următoarele:

- a) semnătura persoanei care formulează sesizarea;
- b) datele de identificare a persoanei care formulează sesizarea (nume, prenume, funcție, loc de muncă/adresă sau denumirea persoanei juridice și datele de contact);

c) o motivare argumentată privind nerespectarea normelor de bună conduită în activitatea CDI, cu exemple concrete, indicarea considerentelor justificative și a surselor de documentare.

(2) Sesizările care nu îndeplinesc criteriile de admisibilitate prevăzute la alin. (1) sunt respinse ca inadmisibile de către Comisia de Etică.

(3) Autorului sesizării i se păstrează cu strictețe confidențialitatea identității.

Art. 12 Hotărârile Comisiei de Etică a Institutului, de admitere sau de respingere, pot fi contestate de persoanele interesate la CNECSDTI, în condițiile legii.

Art. 13 Comisia de Etică din cadrul Institutului garantează dreptul oricărei persoane de a beneficia de un tratament imparțial, echitabil și obiectiv în cursul cercetărilor etice.

Capitolul III – Norme generale de etică și deontologie profesională a personalului CDI

Secțiunea 1 – Dispoziții generale

Art. 14 Normele prevăzute de prezentul cod sunt obligatorii pentru întregul personal CDI din cadrul Institutului și se aplică în conformitate cu normele specifice domeniului de activitate al INCD Turbomotoare - COMOTI.

Art. 15 Normele de etică și deontologie profesională a personalului CDI includ:

- a) norme de bună conduită în activitatea CDI;
- b) norme de bună conduită în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, inclusiv în ceea ce privește cererile de finanțare și granturi;
- c) norme de bună conduită în activitatea de evaluare instituțională, de monitorizare a proiectelor și de evaluare a persoanelor în vederea promovării sau acordării de grade profesionale și funcții;
- d) norme de bună conduită în funcțiile de conducere și management în activitatea CDI;
- e) norme de bună conduită privind respectarea ființei umane, evitarea suferinței animalelor și ocrotirea / refacerea mediului natural și a echilibrului ecologic;
- f) norme de bună conduită în desfășurarea activității comisiilor de etică.

Secțiunea a 2-a – Norme de bună conduită în activitatea CDI

Art. 16 În activitatea CDI, normele de bună conduită obligă personalul Institutului:

- a) să raporteze rezultate și date reale ale unei activități de cercetare-dezvoltare proprii;
- b) să raporteze date experimentale, date obținute prin calcule sau simulări numerice ori analitice ca rezultat exclusiv al activității reale;

- c) să se abțină de la orice activitate care îngreunează, împiedică sau sabotează activitatea CDI a altor persoane (inclusiv blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării, standuri de probă, laboratoare, avarierea/manipularea neautorizată a aparaturii experimentale, a programelor de calculator, a datelor electronice sau a substanțelor necesare derulării proiectelor);
- d) să nu obstrucționeze activitatea Comisiei de Etică, a comisiilor de analiză sau a CNECSDTI în cursul investigațiilor;
- e) să respecte cu strictețe prevederile și procedurile legale destinate bunei conduite prevăzute de Legea nr. 183/2024, punând în aplicare necondiționat sancțiunile stabilite de organele abilitate.

Secțiunea a 3-a – Norme de bună conduită în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică

Art. 17 În activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică a rezultatelor obținute în cadrul Institutului, personalul este obligat:

- a) să nu plagieze sau să autoplageze, existând obligația legală de a indica toate sursele bibliografice utilizate. Citarea surselor este obligatorie inclusiv atunci când lucrarea din care se preia informația are parțial sau integral aceiași autori ori aceeași afiliere COMOTI;
- b) să se califice drept autor sau coautor al unui studiu, brevet sau lucrare științifică exclusiv persoana care îndeplinește simultan următoarele condiții:
 - 1. Să fi avut o contribuție intelectuală semnificativă la concepția, proiectarea, achiziția, analiza sau interpretarea datelor;
 - 2. Să fi participat direct la elaborarea sau revizuirea tehnică și științifică a lucrării.

Exemplificare specifică:

În cazul unei campanii experimentale la standurile Institutului, personalul de stand care a participat la instalare și instrumentare urmând exclusiv indicațiile cercetătorilor principali NU îndeplinește criteriile de autorat. Dacă o persoană din personalul de stand a contribuit semnificativ la elaborarea programului experimental, alegerea senzorilor / sondelor optime, poziționarea acestora pe model sau dezvoltarea algoritmilor de comandă și procesare a datelor, aceasta trebuie nominalizată printre autori;

- c) să obțină în mod formal acordul fiecărei persoane pentru includerea în lista de autori. Autorul corespondent are obligația de a asigura acest acord și de a oferi dreptul fiecărui autor de a aproba versiunea finală a lucrării înainte de trimiterea spre publicare;
- d) ordinea autorilor se stabilește de comun acord de către colectivul de autori, reflectând onest implicarea fiecăruia. Persoanele care au sprijinit cercetarea prin sfaturi generale, punerea la dispoziție de spațiu, echipamente sau supraveghere

managerială vor fi menționate exclusiv în secțiunea „Mulțumiri” (Acknowledgements);

e) se interzic cu desăvârșire următoarele practici inacceptabile de autorat:

1. Autori „fantomă” (ghost writers) – omiterea includerii unor persoane care au contribuit substanțial;
2. Autori „invitați” (guest writers) – includerea unor personalități sau persoane din zona editorială fără contribuție, pentru a facilita publicarea;
3. Autori „dăruiți” (gift writers) – includerea unor persoane (superiori ierarhici, sponsori) fără efort științific sau publicarea „în suveică”.

Condiționarea sau impunerea includerii în colectivul de autori de către un superior ierarhic reprezintă o circumstanță agravantă a abaterii etice.

Secțiunea a 4-a – Norme de bună conduită în activitatea de evaluare, monitorizare și examinare profesională

Art. 18 În activitățile de evaluare de proiecte, monitorizare instituțională și examinare în vederea acordării de grade profesionale, funcții sau premii în cadrul Institutului, personalul este obligat:

- a) să respecte cu strictețe regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților și să le dezvăluie imediat;
- b) să fie imparțial, obiectiv și confidențial în derularea procedurilor de evaluare;
- c) să nu fraudeze sub nicio formă evaluarea și să se abțină de la orice formă de discriminare.

Secțiunea a 5-a – Norme de bună conduită în exercitarea funcțiilor de conducere și management

Art. 19 În exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere în cadrul Institutului (la nivel de management instituțional, directori sau șefi de departamente, laboratoare sau proiecte), normele obligă personalul la:

- a) abținerea absolută de la utilizarea poziției sau funcției pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- b) abținerea de la utilizarea autorității pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele conduse de subordonați, ori pentru a obține nejustificat astfel de beneficii sau titluri pentru terți;
- c) abținerea de la utilizarea autorității pentru a impune nejustificat propriile teorii, concepte, desene sau rezultate asupra personalului din subordine;
- d) sprijinirea activității Comisiei de Etică, neobstrucționarea analizelor și punerea în aplicare imediată a sancțiunilor stabilite de comisiile de etică sau de CNECSDTI.

Secțiunea a 6-a – Norme privind respectarea ființei umane, a demnității, protecția mediului și securitatea industrială

Art. 20 (1) Personalul Institutului va manifesta un comportament responsabil în ceea ce privește impactul cercetărilor asupra mediului natural, asigurând ocrotirea echilibrului ecologic în activitățile de testare a turbomotoarelor și sistemelor industriale.

(2) Diseminarea și publicarea oricăror rezultate ale cercetării trebuie să se facă fără a aduce atingere drepturilor de proprietate intelectuală ale COMOTI sau ale partenerilor săi.

(3) Publicarea trebuie să urmeze protocoalele stabilite în acordurile de confidențialitate asumate de Institut, respectând integral legile secretului de stat și ale protecției informațiilor clasificate. Înainte de trimiterea oricărei lucrări spre publicare, autorul corespondent are obligația:

- a) Să informeze șeful de departament despre intenție și conținutul lucrării;
- b) Să obțină acordul directorului sau responsabilului de program din cadrul Institutului;
- c) În cazul proiectelor economice sau colaborărilor cu societăți comerciale, să obțină acordul scris (inclusiv electronic) al respectivelor entități;
- d) În cazul cercetărilor finanțate de către Ministerul Apărării Naționale (MApN), NATO sau European Defence Agency, este obligatoriu acordul scris prealabil al Directorului General al Institutului.

(4) Condiționarea acordului pentru publicare de includerea în colectivul de autori în alte condiții decât cele etice reprezintă o abatere.

Secțiunea a 7-a – Discriminarea și hărțuirea în comunitatea CDI

Art. 21 Constituie abateri grave de la normele de etică următoarele fapte săvârșite în cadrul Institutului:

- a) Tratarea inegală sau discriminarea persoanelor bazată pe criterii extraprofesionale (rasă, etnie, religie, convingeri politice, naționalitate, gen, vârstă, dizabilități, orientare sexuală), inclusiv restrângerea nejustificată a accesului la infrastructura de cercetare sau standurile Institutului pe aceste baze;
- b) Adresările jignitoare, vulgare, umilirea, intimidarea, amenințarea ori atacul direct la persoană;
- c) Orice formă de hărțuire (fizică, psihică, sexuală) prin care se manifestă un comportament degradant, inclusiv condiționarea promovării profesionale ori a atribuirii unei poziții de conducere în proiecte de oferirea unui favor.

Secțiunea a 8-a – Conflictul de interese

Art. 22 Reprezintă conflict de interese situațiile în care un cercetător, autor, evaluator sau editor are interese financiare, personale sau afilieri de natură să îi afecteze obiectivitatea:

- a) ocuparea concomitentă de funcții de către persoane care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv, astfel încât fiecare să se afle față de celălalt într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională;
- b) participarea ca membru în comisii de evaluare, concurs sau doctorat în situația în care decizia afectează soții, rudele sau afinii până la gradul al III-lea inclusiv;
- c) participarea în cadrul aceleiași comisii a persoanelor care au calitatea de soț/soție, rudă sau afîn până la gradul al III-lea inclusiv;
- d) nedeclararea intereselor financiare (deținere de acțiuni, onorarii, consultanțe) la companii private care concurează sau colaborează cu proiectele derulate de Institut.

Art. 23 O persoană nu poate participa în mod direct ca expert evaluator sau decident în selecția experților dacă face parte din lista de personal a proiectului/ofertei evaluate, sau dacă se află în relație de soț, afîn ori rudă până la gradul al II-lea inclusiv cu candidații.

Art. 24 (1) În cazul existenței unui conflict de interese, personalul CDI din cadrul Institutului este obligat să înceteze realizarea activității respective și să îl informeze de îndată pe șeful ierarhic direct. Acesta este obligat să ia măsurile de înlocuire în termen de cel mult 3 zile.

(2) În cazul evaluatorilor sau membrilor Comisiei de Etică, existența unui conflict impune abținerea sau recuzarea oficială de la analiză, vot sau decizie în speța respectivă, fără ca abținerea să afecteze cvorumul de vot.

Capitolul IV – Răspunderea pentru nerespectarea normelor de etică și deontologie profesională

Secțiunea 1 – Abateri de la normele de etică

Art. 25 Personalul CDI al Institutului care săvârșește abateri de la normele etice răspunde civil, administrativ, profesional sau disciplinar, în condițiile legii.

Art. 26 Abaterile de la normele de bună conduită în activitatea CDI sunt următoarele:

- a) Confecționarea de rezultate sau date (fabricarea);
- b) Falsificarea de date experimentale, de stand sau numerice;

Ajustarea calității imaginilor pentru eliminarea zgomotului sau creșterea clarității zonelor de interes este permisă și nu constituie abatere dacă: nu se introduc / elimină elemente caracteristice, modificările nu ascund informații utile, iar tehnicile folosite sunt specificate explicit în lucrare. Datele și imaginile brute trebuie conservate în Institut pe o perioadă de minimum 5 ani pentru trasabilitate;

- c) Îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității CDI a altor persoane din Institut;
- d) Obstrucționarea activității Comisiei de Etică sau a CNECSDTI;

e) Nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de Comisia de Etică sau CNECSDTI.

Art. 27 Abaterile în activitatea de publicare, comunicare și diseminare includ:

a) Plagiatul sub toate formele sale (copiere literală fără ghilimele / citare, copiere substanțială a proceselor / echipamentelor fără sursă, parafrizarea denaturată, traducerea neautorizată a unei lucrări);

b) Autoplagiul (publicarea multiplă) – transmiterea simultană a aceleiași lucrări la mai multe jurnale sau republicarea unor părți substanțiale fără citarea originalului.

Nu constituie abatere prezentarea datelor aceluiași studiu dacă se aduc unghiuri de abordare diferite (ex. mărimi fizice diferite determinate pentru aceeași geometrie în aceeași campanie de stand), dacă există motive de spațiu și se citează clar lucrarea anterioară;

c) Manipularea calității de autor (inclusiunea autorilor fantomă, invitați, dăruți sau excluderea celor cu contribuții semnificative);

d) Introducerea de informații false în cererile de granturi sau dosarele de concurs;

e) Omiterea menționării surselor de finanțare și a sponsorilor proiectelor.

Art. 28 Abaterile în activitatea de evaluare includ nedezvăluirea conflictelor de interese, fraudarea evaluării, nerespectarea confidențialității recenziilor și discriminarea de orice natură.

Art. 29 Abaterile în exercitarea funcțiilor de conducere includ abuzul de autoritate pentru obținerea calității de autor în lucrările subordonaților, obținerea de beneficii materiale necuvenite din proiectele subordonaților pentru sine sau rude, impunerea forțată a propriilor teorii și obstrucționarea investigațiilor etice.

Art. 30 Abaterile privind desfășurarea activității Comisiei de Etică constau în nerespectarea obligațiilor procedurale, a confidențialității și a termenelor stabilite de lege.

Art. 31 (1) Răspunderea etică poate interveni și prin asociere în cazurile de cunoaștere a abaterilor săvârșite de alții și nesesizarea comisiei, coautorat pe date falsificate sau neîndeplinirea obligațiilor contractuale de management.

(2) Abaterile grave sunt: plagierea rezultatelor, confecționarea de date fictive și introducerea de informații false în solicitările de finanțare.

(3) Datele contradictorii, diferențele de concepție teoretică sau experimentală, erorile materiale de citare sau diferențele de opinie sunt specifice activității de cercetare și nu constituie abateri de la buna conduită.

Secțiunea a 2-a – Sancțiuni pentru încălcarea normelor de bună conduită

Art. 32 Pentru abaterile constatate de Comisia de Etică a Institutului, conducerea executivă (Directorul General) aplică personalului CDI, la propunerea motivată a Comisiei de Etică, una sau mai multe dintre următoarele sancțiuni disciplinare, în funcție de gravitatea faptei:

- a) avertisment scris;
- b) retragerea definitivă și / sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor;
- c) diminuarea salariului de bază cu cel mult 20% pe o perioadă de maximum 6 luni, cumulată, după caz, cu indemnizația de conducere;
- d) suspendarea pe o perioadă între 1 și 5 ani a dreptului de înscriere la concursuri pentru grade profesionale superioare sau funcții de conducere ori participarea în comisii, inclusiv în Consiliul Științific al Institutului;
- e) destituirea din funcția de conducere deținută în cadrul Institutului;
- f) desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.

Art. 33 CNECSDTI poate dispune, în mod direct, sancțiuni specifice privind interzicerea accesului la finanțare publică, excluderea din echipele de proiect, oprirea finanțării sau retragerea gradului profesional prin procedurile de contencios administrativ prevăzute de lege.

Capitolul V – Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 34 În cazul în care faptele reclamate sau investigate întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni (cum ar fi hărțuirea sexuală, falsul sau darea de mită), Comisia de Etică, prin conducerea Institutului, sesizează de îndată organele de urmărire penală competente.

Art. 35 Desemnarea și funcționarea Comisiei de Etică sunt reglementate prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.665/2026 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică din organizațiile de cercetare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 704/25.08.2026.

Art. 36 Prezentul Cod este avizat de către Consiliul Științific al Institutului și este înaintat spre aprobare Consiliului de Administrație. Documentul intră în vigoare la data aprobării sale de către Consiliul de Administrație.

Art. 37 (1) Prevederile prezentului document se aduc la cunoștința întregului personal al Institutului în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare, sub autoritatea și răspunderea Președintelui Comisiei de Etică.

(2) Personalul angajat după intrarea în vigoare a prezentului cod va fi instruit obligatoriu cu privire la prevederile acestuia la momentul angajării, sub răspunderea șefului de departament din care va face parte.

Art. 38 Presentul Cod se completează de drept cu dispozițiile Legii nr. 183/2024 privind statutul personalului de cercetare, ale OG nr. 57/2002 privind cercetarea științifică, ale Legii muncii nr. 53/2003, precum și ale legilor speciale privind proprietatea intelectuală (Legea nr. 64/1991, Legea nr. 129/1992 și Legea nr. 8/1996).

Notă de transparență tehnică: Structura și armonizarea juridică a prezentului Cod au fost realizate cu asistența unui instrument de procesare a limbajului natural bazat pe Inteligență Artificială (model LLM dezvoltat de Google). Verificarea finală a conformității juridice, validarea contextuală și decizia de oportunitate administrativă aparțin integral Consiliului Științific al INCD Turbomotoare - COMOTI.